

man hænger ved; det er, altsaa egentlig kun Slidomkostningerne paa Vognene, som stige i et mere directe Forhold til Antallet af Personer og Ting, man befordrer. Det Samme er Tilfældet med Slidet paa Skinnerne; der er derimod et andet Slid, som kun staaer i Forbindelse med Tiden, og det er noget af det, som fordrer de kostbareste Bedligholdelsesomkostninger ved Jernbanerne, nemlig Træunderlaget. Træunderlaget slides ikke op ved Transporten derpaa, men hovedsagelig ved den Forraadnelse, som Tiden medfører, og vi maae erindre, at disse Træunderlag befinde sig under de ubeligste Omstændigheder, Træ kan befinde sig under; det ligger i Jordsmønnets Overflade, udsat for alle Værlinger af Varme og Kulde, udsat for Fugtighed, netop saameget, som der hører til for at ayle Svamp og Raaddenhed. Naar man overveier alt dette, saa vil man see, at Bedligholdelses- og Driftsomkostningerne pr. Mil omtrent ville være de samme paa Banen fra Roeskilde til Korsør som paa den fra Kjøbenhavn til Roeskilde, forudsat, at der bliver et lignende Antal Tog hele Banen igjennem, som der nu er paa Banen fra Kjøbenhavn til Roeskilde, og meget færre vil der ikke blive, ja jeg vil endog paastaae, at, naar der ikke skal indtræde Postforstærkelse, vil man maafløe komme til at have flere; heraf vil følge, at vi, istedetfor at trøste os med, at Driftsomkostningerne ville komme til at staae i et gunstigere Forhold til Raaindtægten paa den øvrige Deel af Banen end paa Banen fra Kjøbenhavn til Roeskilde, snarere have Grund til at antage, at det Modsatte vil være Tilfældet, naar jeg nemlig antager, og det troer jeg neppe Nogen vil modsigge, at Banen fra Roeskilde til Korsør vil blive mindre brugt end Banen fra Kjøbenhavn til Roeskilde. Det er altid i Nærheden af de større Stæder, at Banerne blive befarne meest. Det er vel blevet sagt ved første Behandling, at det er Mellemstationerne, som betale Banen, og man tog som Beviis herfor Exemplet fra den kjæffe Bane; men naar man undersøger, hvad Mellemstationerne indbringe, saa vil man finde, at det ikke er de Mellemstationer, som ligge nærmest ved Kiel, der bringe Indtægten, men for det Første den nærmest Mellem-

station, thi den er en Forgrening, en Bane, som kommer til, og dernæst de Mellemstationer, som ligge nærmest Hamborg, de, som ligge nærmest den store By, og saaledes er det overalt, og saaledes vil det ogsaa blive her. Driftsomkostningerne i Forhold til Raaindtægten ville ikke alene blive 50 pCt., men over 75 pCt., ja de ville sandsynligviis, idetmindste indtil i det Hele Antallet af Personer og Ting, der føres paa Banen, ganske betydeligt vore, blive henved 80 pCt., men paa ingen Maade under de 75 pCt., og vi kunne altsaa ikke søge nogen Trøst heri. Jeg hørte ikke, at den ærede Ordfører skaffede os noget andet Haab; han henviste os alene til den mindre Beføstning, hvorved Renten i Forhold til det, der vilde indbringes, vilde blive ringere, men det troer jeg igjen taber sin Betydning ved den ringere Færdsel, der vil blive paa Banen, og hvad angaaer de ringere Driftsomkostninger i Forhold til Raaindtægterne, saa troer jeg ogsaa tilstrækkelig at have gjort gjældende, at det ikke har Meget at betyde. Hvad angaaer Virkningerne paa den hele folkelige Udvikling, og paa bedre at komme til at dømme om Tid og Omstændigheder o. s. v., da vil jeg hverken benægte eller videre bekræfte, hvad derom er anført. Vi have i de senere Aar seet saa forunderlige Bevægelser og saa lidt fredeligt Sind i Europa staae ved Siden af Udviklingen ved Jernbaner, at man næsten kunde komme til at tvivle om, hvorvidt de væsentlig skulde hjælpe paa Civilisationen. Man har i sin Tid haabet, at Folk ved at komme til at leve nærmere hverandre skulde komme til at leve fredsomligere; om det er Tilfældet, er uvist: jeg har i en snevrere Kreds seet, at Svigermødre og Svigerdøtre ofte levede paa en bedre Fod, naar de levede fra hverandre, end naar de boede sammen, saa jeg troer ikke, at det er afgjort, men jeg vil paa ingen Maade benægte det. Jeg troer, at det hænger overordentlig lidt sammen med denne hele Deliberation, og skulde der være Nogen, som vilde nægte Bevillingen, naar de ikke tage Hensyn til dette Civilisationsforhold, saa vil jeg ogsaa raade dem til at nægte den, uagtet de tage Hensyn dertil, saameget mere som vi boe i et Land, og altsaa have tilstrækkelig Leilighed til